

საქართველოს მთავრობას, მინისტრთა კაბინეტს

დავით სახვაძის

მის.: ქ. თბილისი, საიათნოვას ქ. №1

ტელ. 593319062

ს ა ჩ ი ვ ა რ ი

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის
2013 წლის 8 აგვისტოს №03/130 ბრძანების ბათილად ცნობის შესახებ

2013 წლის 5 ივლისს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის გამოცემული ბრძანება №03/108-ით “საქართველოს სსრ 1977 წლის კანონის ისტორიისა და კულტურის ძეგლების დაცვისა და გამოყენების შესახებ” მოქმედების პერიოდში ისტორიისა და “კულტურის ძეგლად გამოცხადებული ობიექტებისათვის კულტურის უძრავი ძეგლის სტატუსის მინიჭების შესახებ” საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის 2006 წლის 30 მარტის №3/133 ბრძანების ნაწილის ბათილად ცნობის თაობაზე” უკანონოა, ის ეწინააღმდეგება მოქმედ კანონმდებლობას, არსებითად დარღვეულია მისი მიღებისა და გამოცემის წესი, რის გამოც იგი ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60-ე მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად. რაზედაც შეტანილი მაქვს საჩივარი თქვენთან. აღნიშნული №03/108 ბრძანების საფუძველზე კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრმა მირიანე ოდიშარიამ მიიღო ბრძანება №03/130 საყდრისი-ყაჩაღიანის არქეოლოგიურ ზონაში არსებულ ობიექტებთან დაკავშირებით რიგი ღონისძიებების გატარების თაობაზე. ამავე ბრძანებით კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს დავალებული აქვს შეირჩეს ხელმძღვანელი რმჯ-ის მიერ წარდგენილი კანდიდატებისაგან. აღნიშნულ კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინტერესი საყდრისის მადაროს ტერიტორიის მიმართ აქვს რა წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია აღებული. შესაბამისად ვერცერთ შემთხვევაში მათ მიერ მიწოდებული კანდიდატურები ვერ იქნებიან ობიექტურნი. ამავე ბრძანების სარეზოლუციო ნაწილის მე-2 პუნქტში 2013 წლის პირველ ოქტომბერს უქმდება საყდრისის არქეოლოგიური ზონა. მე-3 პუნქტით კი კომპანია რმჯ-ის ნებას რთავენ აწარმოოს არქეოლოგიური ზონაში საინჟინრო გეოლოგიური სამუშაოები. ყველა მოსაზრება უკანონოა. ამასთან ჩვენ №03/108 ბრძანების საფუძველი 2013 წლის 5 ივლის ბრძანება გასაჩივრებული გვაქვს თქვენთან და ვითხოვთ მის ბათილად ცნობას. რაც ცნობილი იყო მირიანე ოდიშარიასათვის და მას საქმის განხილვამდე არ უნდა მიეღო 2013 წლის 8 აგვისტოს №03/130 ბრძანება, რადგან მისი მიღების საფუძველი უკვე თქვენთან გასაჩივრებული გვქონდა და ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გასაჩივრება იწვევს მის შეჩერებას

საკითხის გადაწყვეტამდე. ამასთან საფუძველი ჩვენი საჩივრის შემდეგში მდგომარეობს:

საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 7 ნოემბრის №665 ბრძანებულებით საყდრისის უძველესი ოქროს სამთამადნო მრეწველობის ძეგლს, როგორც კულტურის უძრავ ძეგლს მინიჭებული ქონდა ეროვნული მნიშვნელობის კატეგორია 2013 წლის 26 აპრილს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრს წერილით მიმართა კომპანიამ "RMG" რომელიც წარმოადგენს ოქროს მომპოვებელ ლიცენზიანტ ფირმას. პრემიერ-მინისტრმა ქვემდებარეობით საკითხის გასარკვევად განცხადება გადააგზავნა საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრმა შექმნა კომისია, 2013 წლის 28 მაისის №03/82 ბრძანებით კომისიის მიერ შესწავლილი უნდა ყოფილიყო თუ რამდენად პასუხობდა შესასწავლი ობიექტი და რამდენად შეესაბამებოდა კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსს. კომისიამ იმსჯელა და მიიღო დასკვნა დასკვნა გახლავთ არაობიექტური, მცდარი, აღნიშნულ ტერიტორიაზე ჩატარებული ყველა მეცნიერული კვლევის საწინააღმდეგო, რის გამოც მისი გაზიარება არ შეიძლება, კერძოდ:

კომისიის დასკვნის დადგენილების პირველ პუნქტში აღნიშნულია, რომ საყდრისის ე.წ. „უძველესი ოქროს მადაროსათვის“ კულტურის უძრავი ძეგლის სტატუსის და შემდგომ „ეროვნული კატეგორიის“ მინიჭება მოხდა სათანადო სამეცნიერო და იურიდიული საფუძვლების გარეშე, რაც არასწორია, ვინაიდან არსებობს ამ მოსაზრებების უარყოფელი სამეცნიერო კვლევები, როგორც ქართველი მეცნიერებისა ასევე – უცხოელი მეცნიერების გარდა ამისა, საგულისხმოა კომისიის ზოგიერთი წევრის კომენტარი დასკვნაზე .

უნდა აღინიშნოს, რომ დღეისათვის საყდრისის ტერიტორიის უნიკალურობა, როგორც კულტურული ძეგლის სტატუსის მქონე ობიექტისა, მდგომარეობს მასში, რომ იგი გახლავთ ჩვენ წელთაღრიცხვამდე IV-III ათასწლეულის უძველესი სამთო მადარო, სადაც დღეისათვისაც შემორჩენილია ოქროს მოპოვების კვალი უძველეს დროში, რისი ნათელი დადასტურებაც გახლავთ გერმანიის არქეოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორის წერილი კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრისადმი.

კომისიამ არ გაითვალისწინა ზემოთმოყვანილი ფაქტობრივი გარემოებები და დასაბუთებული არგუმენტები და ქვეყნის საბიუჯეტო შემოსავლების შემცირების მოტივით ყურადღება გადაიტანა დაინტერესებული კომპანიის სამეწარმეო საქმიანობის შეზღუდვაზე. აქედან გამომდინარე, კომისიამ იმსჯელა არაკომპეტენტურად და თავისი უფლებამოსილებების გადაჭარბებით, ეკონომიკური მოტივებიდან გამომდინარე უარყოფითად გადაწყვიტა ძეგლის სტატუსის შენარჩუნების საკითხი. აქვე აღსანიშნავია, რომ კომისიის ორმა წევრმა თავი შეიკავა აღნიშნულ დასკვნაზე ხელის მოწერისაგან და დააფიქსირა მოსაზრებები კომისიაზე წარმოდგენილი დოკუმენტების წინააღმდეგობრიობისა და ურთიერთგამომრიცხავობის შესახებ.

იმ შემთხვევაშიც კი, თუ საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულების მიღებისას სახეზე გვექნებოდა ადმინისტრაციული წარმოების წესის დარღვევა, კომისია

ვალდებული იყო შეესწავლა საყდრისის ტერიტორიაზე არსებული მეცნიერული კვლევები, გამოეთხოვა გეოლოგიის ინსტიტუტში და სხვა სამეცნიერო დაწესებულებებში დაცული ნაშრომები, გაეანალიზებინა ისინი, საჭიროების შემთხვევაში ჩატარებინა ექსპერიმენტი და კვლევა სათანადო მიმართულებით და მხოლოდ ამის შემდგომ მიეღო შესაბამისი დასკვნა. ფაქტი ერთია, კომისიამ, სათანადო გამოკვლევის გარეშე, რაც დასკვნის მიღებისათვის იყო საჭირო, მიიღო გადაწყვეტილება, რის გამოც კოლექციური ორგანოს მიერ მიღებული დასკვნა ეწინააღმდეგება საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციულ კოდექსს:

1. არ ასრულებს რა კომისია თავის ვალდებულებას, დასკვნის მეორე პუნქტში აღიარებს, რომ ამჯერად წარმოდგენილია ანგარიშები და სხვა მასალები ოქროს უძველესი და უნიკალური მადაროს არსებობის შესახებ, მაგრამ ისინი შეიცავენ მნიშვნელოვან ხარვეზებს და “წარმოდგენილი არგუმენტები და ფაქტობრივი მასალა არ არის დამაჯერებელი”. აქვე, კომისიის აზრით გამოთქმულია ვარაუდი, რომ “გამონამუშევრები შეიძლება უკავშირდებოდეს სპილენძის მადნის მცირე მასშტაბით მოპოვებას”. ამრიგად, ახალი ბრძანების საფუძველი ხდება კომისიის მიერ გამოთქმული მხოლოდ ვარაუდი - “ეს შეიძლება უკავშირდებოდეს” და არა მეცნიერულად დადასტურებული ფაქტები. ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ თუნდაც სპილენძის მადაროს არსებობის შემთხვევაში ძეგლი უნიკალურია იმ პერიოდისათვის, თუმცა მთავარი ის გახლავთ, რომ ბოლნისის რაიონის ტერიტორიაზე საყდრისში დღემდე არსებულ არცერთ მეცნიერულ დასკვნაში არ გახლავთ საუბარი სპილენძის მოპოვების შესახებ. არცერთი ისტორიული წყარო არ საუბრობს ამის თაობაზე.

2. დასკვნის მესამე პუნქტში მოყვანილია, რომ “სამთო გამონამუშევრების უდიდესი ნაწილი ხელმისაწვდომი არაა და უსაფრთხოების თვალსაზრისით მეტად საშიშია”. კომისიის სამუშაო რეგლამენტი პირველ რიგში უნდა ითვალისწინებდეს ობიექტის სტატუსთან დაკავშირებულ საკითხებს, ვინაიდან მნიშვნელობა აქვს იმას, თუ რას წარმოადგენს ესა თუ ის ობიექტი და არა იმას, როგორ იქნება იგი უსაფრთხო და ხელმისაწვდომი. მითუმეტეს, რომ კომისიისავე აზრით უმნიშვნელო ნაწილი მაინც არის ხელმისაწვდომი. ხსენებული მოსაზრება კომისიის არაკომპეტენტურობის მაჩვენებელია. საყდრისის ისტორიულ კულტურული ძეგლი მნიშვნელოვანი, განსაკუთრებული და ღირშესანიშნავია მსოფლიო ისტორისათვისათვის სწორედ იმის გამო, რომ ის ასახავს ძეგლი წელთათრიცხვის IV-III ათასწლეულში ადამიანის მიერ ოქროს მოპოვებას. იმ პერიოდისათვის ზოგი გვირაბი და მისასვლელი ბუნებრივია არ შეიძლება ყოფილიყო თანამედროვეობის დარი.

3. კომისიის მე-4 და მე-5 პუნქტებში მოყვანილი მოსაზრებებით კოლექციური ადმინისტრაციული ორგანო კარგავს ნეიტრალურ ფუნქციას. ემსახურება კერძო სამართლოს სუბიექტის ინტერესს და არ ასრულებს თავის ვალდებულებას, რაზედაც 1-2 პუნქტებში მოგახსენებთ.

ზემოთსსენებულიდან გამომდინარე გასაჩივრებული საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 2013 წლის 5 ივლისის №03/108 ბრძანება ამავე სამინისტროს მინისტრის 2006 წლის 30 მარტის №3/133 ბრძანების ნაწილობრივ ბათილად ცნობის შესახებ ეწინააღმდეგება საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციულ კოდექსს, არსებითად დარღვეულია მისი მიღებისა და გამოცემის წესი, რის გამოც იგი ბათილია ამავე კოდექსის მე-60 მუხლის შესაბამისად, აგრეთვე ბათილია აღნიშნული ბრძანების საფუძველზე მიღებული 2013 წლის 8 აგვისტოს №03/130 ბრძანება რადგან იგი ეწინააღმდეგება კანონს და არსებითად დარღვეულია მისი მიღებისა და გამოცემის წესი.

მინდა განვმარტო, რომ 2013 წლის 8 აგვისტოს №03/130 ბრძანება ჩემთვის ცნობილი გახდა 2013 წლის 12 აგვისტოს, გასაჩივრებისათვის განკუთვნილი ვადა გაცნობის დღიდან იწყება. ამასთან ყურადღება მივაქციოთ იმ ფაქტობრივ გარემოებასაც, რომ გასაჩივრების 1 თვიანი ვადა ამოიწურა, თუ მის გამოცემის ვადას მივიღებთ მხედველობაში 2013 წლის 8 სექტემბერს დღით კვირას, ასე რომ შემდეგ სამუშაო დღეს მე იგი თქვენთან გავასაჩივრე.

დანართი 1. - საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის 2013 წლის 8 აგვისტოს ბრძანება №03/130. 1 ფურც.;

დ. სახვაძე

09.09.2013 წელი.